

Butlletí del Consell General

Any 2023 – VIII Legislatura – Núm. 10/2023

---

17 de gener del 2023

SUMARI

pàgina

2. PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1. Projectes de llei

644/2022	Publicació de l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Affers Socials i Igualtat en relació al Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge , així com la reserva d'esmena presentada.	2
----------	--	---

5. CONVOCATÒRIES

5.1 Convocatòria del Ple

	Convocatòria d'una una sessió ordinària del Consell General pel dia 19 de gener del 2023.	19
--	---	----

2. PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1. Projectes de llei

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 100.2 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat, en relació al **Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge**, així com la reserva d'esmena presentada.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de gener del 2023

Roser Suñé Pascuet

Síndica General

Informe de la ponència de la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat

La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, del Grup Parlamentari Independent, nomenada ponent per la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat el dia 9 de gener del 2023, en relació al **Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge**, exposa el següent:

- S'han presentat **11 esmenes a l'articulat**: 2 esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, 3 esmenes per part del Grup parlamentari de Terceravia+UL+Independents, i 6 esmenes, de manera conjunta, per part del Grup Parlamentari Demòcrata i el Grup Parlamentari Independent.

- La Sindicatura, el dia 2 de gener del 2023, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.

- El dia 2 de gener del 2023 es va trametre el Projecte de llei esmentat i les esmenes a l'articulat presentades a la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat, d'acord el previst a l'article 45 del Reglament del Consell General.

Per aquests fets, la ponent de la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat, en relació al **Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge**, proposa, segons el que disposa l'article 97 del Reglament del Consell General, l'informe següent:

Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge

Exposició de motius

La conjuntura econòmica actual, fruit dels estralls resultants de la crisi sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2 i dels efectes del conflicte a Ucraïna, ha fet necessària l'adopció de mesures que permetin garantir el poder adquisitiu de la població, així com assegurar la protecció dels sectors més vulnerables.

Com a resposta davant aquesta conjuntura, les institucions han anat aprovant un conjunt de decisions en tots els ordres per acompanyar el teixit empresarial i social durant aquests esdeveniments.

Així, com a exemple més recent, pot esmentar-se la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania (d'ara endavant, "la Llei 17/2022"), a través de la qual es van adoptar un seguit de mesures destinades, entre altres coses, a revalorar els salaris més baixos, a incrementar les pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social d'un import brut inferior al salari mínim interprofessional, a modificar aspectes de la regulació de la imposició indirecta per protegir el poder adquisitiu de les dones i de les famílies, i a afavorir la modalitat d'autoconsum en l'àmbit energètic.

No obstant aquestes mesures, la persistència de la conjuntura econòmica i el context inflacionista en el qual es troba immers en l'actualitat el cicle econòmic fan imperativa l'adopció de noves mesures que permetin continuar acompanyant la ciutadania. Aquestes mesures han de configurar-se d'acord amb el principi de corresponsabilitat, principi que ha dirigit la resposta dels poders públics des de l'inici de la pandèmia i que és indispensable en un estat social com ho és el Principat d'Andorra. Així mateix, l'establiment d'aquestes mesures s'ha d'efectuar de forma ponderada, tenint en compte que els efectes temporals de la situació econòmica actual són impossibles de determinar per endavant, tot i la recuperació econòmica viscuda en el territori nacional una vegada superada la part més crítica de la crisi sanitària.

És així com a través d'aquesta Llei, en primer lloc, s'estableix la revaloració dels salaris de les persones treballadores que percebin un salari fix brut que, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, sigui inferior a 48.000,01 euros. Aquesta revaloració, que incorpora també els salaris que es trobin per sobre del salari mínim interprofessional, té un abast més ampli que el previst a la Llei 17/2022, amb una clara voluntat de protegir tots els sectors de la societat. Ara bé, en virtut del principi de prudència, l'increment salarial previst en aquesta Llei s'estructura de manera esglaonada, ja que un augment generalitzat podria tenir un efecte contraproduent en l'entorn inflacionista actual.

Per aquesta raó, s'ha considerat prudent no incrementar de forma general els salaris amb el percentatge total de la inflació, si bé l'encariment del cost de la vida obliga a revalorar els salaris per evitar una pèrdua del poder adquisitiu de la ciutadania. És així com s'estableix un percentatge d'increment del 7% per als salaris més baixos; de manera que l'increment salarial per a aquesta franja s'equipara a l'augment previsible de l'índex general de preus de consum (IPC) per a finals de l'any. Aquest percentatge disminueix progressivament per trams fins gairebé al doble del salari mitjà, d'acord amb l'índex de revaloració de salaris que

s'indica a la taula que s'incorpora a l'article 1 d'aquesta Llei. D'aquesta manera, l'*índex de revaloració dels salaris* es configura com una expressió numèrica relativa a la variació que afecta els salaris en un període determinat, amb la finalitat d'augmentar-ne el valor, i que no està indexada necessàriament a la inflació.

En segon lloc, s'estableix un règim excepcional d'actualització de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent, el qual ha de ser operatiu únicament durant l'any 2023 i ha d'actuar també com a mesura de contenció de la inflació, sense, però, traslladar als arrendadors tots els efectes d'aquesta contenció.

El règim en qüestió, que complementa i concreta la disposició que en matèria d'actualització preveu la Llei de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge, permet incrementar les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent la durada mínima dels quals hagi vençut i que estiguin en situació de pròrroga tàcita o forçosa des del 31 de desembre del 2022 o amb anterioritat, en un percentatge equivalent a la mitjana de l'índex de revaloració de salaris i que no pot superar el 5%. Així mateix, pel que fa als contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que es trobin en vigor però no en situació de pròrroga tàcita o forçosa a partir de l'1 de gener del 2023, és a dir, els contractes la durada mínima dels quals no venç durant l'any 2023, es permet una actualització de la renda més restrictiva, de com a màxim el 2%, sempre que en el moment d'aplicar l'actualització hagi transcorregut, com a mínim, un any de vigència del contracte. En aquests casos, el percentatge d'actualització es fixa en el 2% tenint en compte que la renda d'aquests contractes és més pròxima als preus de mercat actuals, atès que es tracta de contractes concertats en un espai temporal més recent. Resten exclosos d'actualització de renda durant l'any 2023 els contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que van quedar desafectats de la pròrroga forçosa mitjançant la formalització d'un contracte nou d'acord amb les condicions establertes a la Llei 30/2021, de l'11 de novembre, de mesures de protecció i de flexibilització del mercat d'arrendament d'habitatge, de les condicions essencials dels habitatges de preu assequible i de millora del poder adquisitiu.

Aquesta mesura permet que no es traslladi tot el pes de la inflació a les economies domèstiques, de manera que, en virtut del principi de corresponsabilitat abans enunciat, s'estableix un règim proporcional a la revaloració dels salaris segons està previst a l'article 1 d'aquesta Llei.

En tercer lloc, la Llei preveu un increment del 7% de les pensions contributives de jubilació, de viduïtat i d'invalidesa derivada d'accident no laboral o malaltia comuna, i de la pensió d'invalidesa derivada d'accident laboral o malaltia professional, a partir de l'1 de gener del 2023 per a les persones que perceben una pensió amb un import mensual inferior al salari mínim interprofessional de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, i que han acreditat un període mínim de cotització de 25 anys.

Aquest augment es manté mentre la persona assegurada continuï complint els requisits estipulats. En un altre ordre d'idees, s'estableix que en cas que la variació percentual de l'índex general de preus de consum (IPC) d'Andorra de l'any 2022 sigui inferior al 7%, la diferència entre l'increment mencionat anteriorment i la variació esmentada tingui caràcter no contributiu.

A l'últim, s'estableix l'increment de les pensions de solidaritat per a la gent gran i per a les persones amb discapacitat regulades a la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris, les quals s'han d'actualitzar d'acord amb l'increment que experimenta el salari mínim interprofessional. Amb aquesta disposició es reafirma la necessitat de revalorar les pensions de solidaritat d'acord amb l'increment del llindar econòmic de cohesió social, el qual està indexat al salari mínim interprofessional.

La Llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatges consta de quatre articles i una disposició final, que n'estableix l'entrada en vigor.

Esmena 1

De modificació

GPTULI (1)

Es proposa modificar l'exposició de motius d'acord amb les esmenes proposades seguidament per GPTULI.

Esmena 2

De modificació

Grup parlamentari Demòcrata + Grup parlamentari Independent (1)

Es proposa modificar l'exposició de motius en funció de les esmenes presentades i acceptades en comissió.

Motivació: Per coherència amb les esmenes presentades per GPD + GPI.

Article 1. Revaloració dels salaris

1. A comptar de l'1 de gener del 2023, tots els empresaris que defineix l'article 11 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals estan obligats a incrementar, com a mínim, el salari de les persones treballadores que percebin un salari fix brut que, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, sigui inferior a 48.000,01 euros, d'acord amb la taula següent:

Salari fix brut en còmput anual i jornada legal ordinària	Índex de revaloració dels salaris
De 14.400,00 euros a 16.800,00 euros	7%
De 16.800,01 euros a 19.200,00 euros	6,5%
De 19.200,01 euros a 21.600,00 euros	6%
De 21.600,01 euros a 24.000,00 euros	5,5%
De 24.000,01 euros a 26.400 euros	5%
De 26.400,01 euros a 28.800,00 euros	4,5%
De 28.800,01 euros a 31.200,00 euros	4%
De 31.200,01 euros a 33.600,00 euros	3,5%

De 33.600,01 euros a 36.000,00 euros	3%
De 36.000,01 euros a 38.400,00 euros	2,5%
De 38.400,01 euros a 40.800 euros	2%
De 40.800,01 euros a 43.200,00 euros	1,5%
De 43.200,01 euros a 45.600,00 euros	1%
De 45.600,01 euros a 48.000 euros	0,5%

2. L'obligació que preveu l'apartat 1 no és aplicable en el cas de persones treballadores que hagin estat contractades en el període dels dotze mesos anteriors a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Esmena 3

De supressió

Grup parlamentari Socialdemòcrata (1)

Es proposa la supressió de l'apartat 2 de l'article 1.

Motivació: Es considera que l'aplicació de l'índex de valoració de salaris ha de ser universal, és a dir, al conjunt de salaris que s'hi contemplen, i no pas circumscrita al condicionant del temps del contracte, ja que aquest condicionant genera discriminació.

Esmena 4

De supressió

GPTULI (2)

Es proposa suprimir l'article 1.

Motivació: Els augments salarials han de pactar-se lliurement entre treballador i empresaris. La intervenció del Govern en l'ordenació del sistema econòmic ha de fer-se dins del marc de l'economia de mercat (art.32 Constitució).

Aquest intervencionisme del Govern en l'economia del país resta seguretat jurídica als empresaris en veure que els costos d'explotació de les seves empreses estan marcats per les polítiques electoralistes d'aquest Govern. La manca de seguretat jurídica d'aquestes decisions poden tenir una influència molt negativa a l'hora d'establir empreses en el nostre país.

Esmena 5

De modificació

Grup parlamentari Demòcrata+Grup parlamentari Independent (2)

Es proposa modificar l'article 1 amb el redactat següent:

“Article 1. *Revaloració dels salaris*

1. Amb efectes a l'1 de gener del 2023, tots els empresaris que defineix l'article 11 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals estan obligats a incrementar, com a mínim, el salari de les persones treballadores que percebin un

salari fix brut que, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, sigui inferior o igual a 48.000 euros, d'acord amb la fórmula següent:

$$\begin{array}{ll} \text{Si } 14.400 \leq S \leq 16.800 & I = 7 \\ \text{Si } 16.800 \leq S \leq 48.000 & I = \frac{-0,065 \cdot S + 3.276}{312} \end{array}$$

I: Percentatge d'increment (%), i que configura l'índex de revaloració dels salaris

S: Salari fix brut en còmput anual i jornada legal ordinària

2. Igualment, amb efectes a l'1 de gener del 2023, s'estableix un salari fix brut en còmput anual i jornada legal ordinària (S) de 48.240 euros per als salaris compresos entre els 48.000 euros i 48.240 euros.

3. L'obligació que preveuen els apartats 1 i 2 no és aplicable en el cas de persones treballadores que hagin estat contractades a partir de l'1 de gener del 2022. Tampoc no és aplicable en el cas de les persones treballadores a les quals ja s'hagi incrementat el salari en el percentatge del 7%, en funció de l'actualització del salari mínim interprofessional per a l'any 2023.

4. En el cas de les persones treballadores el salari de les quals s'hagi augmentat per sobre de l'índex general de preus de consum (IPC) d'Andorra de l'any 2021 (3,3%) durant l'any 2022, l'increment adicional aplicat durant el període referit s'ha de deduir de l'obligació que preveuen els apartats 1 i 2, sempre que l'increment adicional referit no hagi estat motivat per una modificació de les funcions de la persona treballadora.

5. L'increment salarial previst en aquest article es consolida en la retribució de les persones treballadores beneficiàries de l'increment referit.”

Motivació: Es proposa la modificació de l'apartat 1, aplicant la fórmula que es proposa per als salaris fins als 48.000 euros per evitar les disfuncions de l'aplicació de la fórmula de l'article 1 del Projecte de Llei en aquest tram salarial.

L'apartat 2 que s'addiciona evita la disfunció de la fórmula en els salaris que sobrepassen el límit dels 48.000€, ja que aquests queden exempts de cap mena d'increment obligatori per llei.

D'altra banda, s'aclareix que l'increment previst en aquesta Llei no s'ha d'aplicar a les persones treballadores a les quals ja s'hagi incrementat el salari en el percentatge del 7%, en funció de l'actualització del salari mínim interprofessional i es proposa l'addició d'un nou apartat 4 per preveure el supòsit en què s'hagi augmentat el salari per sobre de l'IPC del 2021 durant l'any 2022.

Per últim, l'apartat 5 s'addiciona per coherència amb l'esmena 9 (esmena 4 GPD+GPI), en relació amb l'increment salarial previst a la Llei 17/2022.

Article 2. Actualització excepcional de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent

Des de l'1 de gener del 2023 fins al 31 de desembre del 2023, l'actualització de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent, si està pactada en el contracte, ha de fer-se d'acord amb les regles següents:

a) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent la durada mínima dels quals ha vençut i que estan en situació de pròrroga tàcita o forçosa des del 31 de desembre del 2022 o amb anterioritat, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió es pot incrementar fins a un màxim del 5%.

Aquest augment no és aplicable si les parts han convingut la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent d'acord amb les condicions previstes a la Llei de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge.

b) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que es trobin en vigor però no en situació de pròrroga tàcita o forçosa a partir de l'1 de gener del 2023, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió es pot incrementar fins a un màxim del 2%, sempre que en el moment d'aplicar l'actualització hagi transcorregut, com a mínim, un any de vigència del contracte.

No obstant això, els contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent acordats a l'empara de la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge previst a la Llei 30/2021, de l'11 de novembre, de protecció i de flexibilització del mercat d'arrendament d'habitatge, de les condicions essencials dels habitatges de preu assequible i de millora del poder adquisitiu, no són objecte d'actualització de la renda durant l'any 2023.

Esmena 6

De modificació

Grup parlamentari Socialdemòcrata (2)

Es proposa la modificació de l'article 2 amb el text següent:

“Article 2. Actualització excepcional de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent

Des de l'1 de gener del 2023 fins al 31 de desembre del 2023, l'actualització de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent, si està pactada en el contracte, ha de fer-se d'acord amb les regles següents:

a) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent la durada mínima dels quals ha vençut i que estan en situació de pròrroga tàcita o forçosa des del 31 de desembre del 2022 o amb anterioritat, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió es pot incrementar fins a un màxim del ~~5%~~ **1,25%**.

Aquest augment no és aplicable si les parts han convingut la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent d'acord amb les condicions previstes a la Llei de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge.

b) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que es trobin en vigor però no en situació de pròrroga tàcita o forçosa a partir de l'1 de gener del 2023, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió **no es pot incrementar** ~~es pot incrementar fins a un màxim del 2%~~, sempre que en el moment d'aplicar l'actualització hagi transcorregut, com a mínim, un any de vigència del contracte.

No obstant això, els contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent acordats a l'empara de la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge previst a la Llei 30/2021, de l'11 de novembre, de protecció i de flexibilització del mercat d'arrendament d'habitatge, de les condicions essencials dels habitatges de preu assequible i de millora del poder adquisitiu, no són objecte d'actualització de la renda durant l'any 2023”.

Motivació: Davant la situació d'inflació, i amb el preu de l'habitatge contribuïnt-hi, es considera que els percentatge d'increment permès de les rendes del lloguer d'habitatge en els contractes prorrogats ha de ser notablement inferior al 5% marcat pel Projecte de Llei. De la mateixa manera, en els contractes nous, es considera congelar el lloguer per a l'any 2023.

Esmena 7

De supressió

GPTULI (3)

Es proposa suprimir l'article 2.

Motivació: Vist que en l'actualitat i des del 2020, el Govern ha intervingut el mercat del lloguer, suprimint una quantitat molt important de pisos de lloguer al mercat, el efecte aconseguit és que el preu el fixi l'oferta i per tant, l'efecte contrari que es pretenia.

Els costos de finançament de qualsevol hipoteca variable, s'ha quadruplicat l'últim any, aquest article deixa en una indefensió total als propietaris que amb els seus estalvis van comprar algun pis per poder llogar, hipotecant-se per així poder-se assegurar un complement a la pensió de jubilació que esperem que cobrin de la CASS.

La pròpia Constitució del Principat d'Andorra, en el seu capítol cinquè, reconeix la llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat i que aquestes mesures són un intervencionisme a aquest principi, obligant a un sector determinat a incrementar per la porta del darrera les seves càrregues fiscals.

Recordem que en l'article 2 de la Llei aprovada el passat dia 1 de desembre dels corrents, de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge, estableix que l'actualització de la renda s'efectuarà “d'acord amb l'índex, que el Govern aprovi, de revaloració dels salaris”. La política del Govern és una ajuda global a tota la població, independentment de la capacitat de cada llogater a pagar la renda i del tipus d'habitatge en renda.

Aquestes polítiques intervencionistes van en contra de la voluntat de Govern d'incrementar la inversió en pisos de lloguer ja que desapareix la seguretat jurídica dels inversors.

Article 3. Increment de les pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social d'un import inferior brut al salari mínim interprofessional

1. L'1 de gener del 2023, les pensions de la Seguretat Social s'incrementen fins al 7% si en data 31 de desembre del 2022, l'import mensual percebut per totes les pensions que rep la persona beneficiària és inferior al salari mínim interprofessional. La persona beneficiària ha de tenir la residència legal i efectiva a Andorra i complir els requisits següents:

a) Per a la pensió de jubilació, la persona beneficiària ha d'acreditar un període mínim de cotització de 25 anys a la branca de jubilació.

b) Per a la pensió de viduïtat, s'ha de justificar un període mínim de cotització de la persona assegurada difunta de 25 anys a la branca de jubilació.

c) Per a la pensió d'invalidesa derivada d'accident no laboral o malaltia comuna, o per a la pensió d'invalidesa d'accident laboral o malaltia professional, la persona beneficiària ha d'acreditar un període mínim de cotització de 25 anys a la branca general.

2. S'assimilen als períodes cotitzats els períodes en què la persona beneficiària o la persona assegurada difunta hagin percebut la pensió d'invalidesa.

3. Aquest increment extraordinari es manté mentre la persona assegurada continuï complint els requisits establerts.

4. En cas que la variació percentual de l'índex general de preus de consum (IPC) d'Andorra de l'any 2022 sigui inferior al 7%, la diferència entre l'increment previst a l'apartat 1 anterior i la variació mencionada té caràcter no contributiu.

Esmena 8

De modificació

Grup parlamentari Demòcrata+Grup parlamentari Independent (3)

Es proposa modificar el primer paràgraf de l'apartat 1 de l'article 3, amb el redactat següent:

“Article 3. Increment de les pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social d'un import inferior brut al salari mínim interprofessional

1. ~~L'~~**Amb efectes a l'1** de gener del 2023, les pensions de la Seguretat Social s'incrementen fins al 7% si en data 31 de desembre del 2022, l'import mensual percebut per totes les pensions que rep la persona beneficiària és inferior al salari mínim interprofessional. La persona beneficiària ha de tenir la residència legal i efectiva a Andorra i complir els requisits següents:

[...].”

Motivació: Per coherència amb l'esmena 10 (esmena 5 GPD+GPI).

Article 4. Increment de les pensions de solidaritat per a la gent gran i per a les persones amb discapacitat

1. Les pensions de solidaritat per a la gent gran i per a les persones amb discapacitat regulades a la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris s'actualitzen d'acord amb l'increment que experimenta el salari mínim interprofessional.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, el conjunt d'ingressos que percebi la persona beneficiària de la pensió de solidaritat no pot superar el llindar econòmic de cohesió social, definit a la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris.

Esmena 9

D'addició

Grup parlamentari Demòcrata+Grup parlamentari Independent (4)

Es proposa addicionar una disposició addicional primera amb el redactat següent:

“Disposició addicional primera. *Consolidació de l'increment salarial*

L'increment salarial previst a l'article 1 de la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania s'ha d'entendre consolidat en la retribució de les persones treballadores beneficiàries de l'increment referit.”

Motivació. Per tal d'evitar dubtes interpretatius i aclarir que l'increment salarial previst a l'article 1 de la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania s'ha d'entendre consolidat en la retribució dels treballadors que en van ser beneficiaris.

Esmena 10

D'addició

Grup parlamentari Demòcrata+Grup parlamentari Independent (5)

Es proposa addicionar una disposició addicional segona amb el redactat següent:

“Disposició addicional segona. *Presca d'efectes*

Les disposicions d'aquesta Llei prenen efectes a partir de l'1 de gener del 2023.”

Motivació: A l'efecte de garantir l'aplicabilitat a partir de l'1 de gener del 2023 de les mesures establertes en el Projecte de Llei.

Esmena 11

D'addició

Grup parlamentari Demòcrata+Grup parlamentari Independent (6)

Es proposa addicionar una disposició derogatòria única amb el redactat següent:

“Disposició derogatòria única

Queden derogats l'article 1 de la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania i totes les normes legals de rang igual o inferior en tot allò que contradigui el text d'aquesta Llei.”

Motivació: Per coherència amb l'esmena 9 (esmena 4 GPD+GPI) i per evitar dubtes interpretatius.

Disposició final única. *Entrada en vigor*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Sílvia Ferrer Ghiringhelli

Informe de la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat al Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge

La Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat ha examinat, en el decurs de les reunions celebrades els dies 10 i 12 de gener del 2023, l'informe del ponent relatiu al **Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge**, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual se'n desprèn el següent:

Esmenes retirades per transacció i aprovades per unanimitat: (4)

Esmena 2 (*Grups parlamentaris Demòcrata i Independent*) de modificació a l'exposició de motius.

Esmena 5 (*Grups parlamentaris Demòcrata i Independent*) de modificació a l'article 1.

Esmena 8 (*Grups parlamentaris Demòcrata i Independent*) de modificació a l'article 3.

Esmena 11 (*Grups parlamentaris Demòcrata i Independent*) d'addició d'una disposició derogatòria.

Esmenes aprovades per majoria: (2)

Esmena 9 (*Grups parlamentaris Demòcrata i Independent*) d'addició d'una disposició addicional.

Esmena 10 (*Grups parlamentaris Demòcrata i Independent*) d'addició d'una disposició addicional.

Esmenes no aprovades: (5)

Esmena 1 (*Grup parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents*) de modificació a l'exposició de motius.

Esmena 3 (*Grup parlamentari Socialdemòcrata*) de supressió a l'article 1.

Esmena 4 (*Grup parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents*) de supressió a l'article 1.

Esmena 6 (*Grup parlamentari Socialdemòcrata*) de modificació a l'article 2.

Esmena 7 (*Grup parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents*) de supressió a l'article 2.

Esmenes tècniques: (1)

Esmena tècnica núm. 1 a l'article 2.

Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge

Exposició de motius

La conjuntura econòmica actual, fruit dels estralls resultants de la crisi sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2 i dels efectes del conflicte a Ucraïna, ha fet necessària l'adopció de mesures que permetin garantir el poder adquisitiu de la població, així com assegurar la protecció dels sectors més vulnerables.

Com a resposta davant aquesta conjuntura, les institucions han anat aprovant un conjunt de decisions en tots els ordres per acompanyar el teixit empresarial i social durant aquests esdeveniments.

Així, com a exemple recent, pot esmentar-se la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania (d'ara endavant, "la Llei 17/2022"), a través de la qual es van adoptar un seguit de mesures destinades, entre altres coses, a revalorar els salaris més baixos, a incrementar les pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social d'un import brut inferior al salari mínim interprofessional, a modificar aspectes de la regulació de la imposició indirecta per protegir el poder adquisitiu de les dones i de les famílies, i a afavorir la modalitat d'autoconsum en l'àmbit energètic.

No obstant aquestes mesures, la persistència de la conjuntura econòmica i el context inflacionista en el qual es troba immers en l'actualitat el cicle econòmic fan imperativa l'adopció de noves mesures que permetin continuar acompanyant la ciutadania. Aquestes mesures han de configurar-se d'acord amb el principi de corresponsabilitat, principi que ha dirigit la resposta dels poders públics des de l'inici de la pandèmia i que és indispensable en un estat social com ho és el Principat d'Andorra. Així mateix, l'establiment d'aquestes mesures s'ha d'efectuar de forma ponderada, tenint en compte que els efectes temporals de la situació econòmica actual són impossibles de determinar per endavant, tot i la recuperació econòmica viscuda en el territori nacional una vegada superada la part més crítica de la crisi sanitària.

És així com a través d'aquesta Llei, en primer lloc, s'estableix la revaloració dels salaris de les persones assalariades que percebin un salari fix brut que, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, sigui inferior o igual a 48.000 euros. Aquesta revaloració, que incorpora també els salaris que es trobin per sobre del salari mínim interprofessional, té un abast més ampli que el previst a la Llei 17/2022, amb una clara voluntat de protegir tots els sectors de la societat. Ara bé, en virtut del principi de prudència, l'increment salarial previst en aquesta Llei s'estructura de manera esglaonada, ja que un augment generalitzat podria tenir un efecte contraproduent en l'entorn inflacionista actual.

Per aquesta raó, s'ha considerat prudent no incrementar de forma general els salaris amb el percentatge total de la inflació, si bé l'encariment del cost de la vida obliga a revalorar els salaris per evitar una pèrdua del poder adquisitiu de la ciutadania. És així com s'estableix un percentatge d'increment del 7'1% per als salaris més baixos; de manera que l'increment salarial per a aquesta franja s'equipara a l'augment de l'índex general de preus de consum (IPC) d'Andorra de l'any 2022 publicat. Aquest percentatge disminueix progressivament fins gairebé al doble del salari mitjà aplicant una fórmula per evitar disfuncions. D'aquesta

manera, l'índex de revaloració dels salaris es configura com una expressió numèrica relativa a la variació que afecta els salaris, amb la finalitat d'augmentar-ne el valor, i que no està indexada necessàriament a la inflació.

En segon lloc, s'estableix un règim excepcional d'actualització de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent, el qual ha de ser operatiu únicament durant l'any 2023 i ha d'actuar també com a mesura de contenció de la inflació, sense, però, traslladar als arrendadors tots els efectes d'aquesta contenció.

El règim en qüestió permet incrementar les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent la durada mínima dels quals hagi vençut i que estiguin en situació de pròrroga tàcita o forçosa des del 31 de desembre del 2022 o amb anterioritat fins a un màxim del 5%. Així mateix, pel que fa als contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que es trobin en vigor però no en situació de pròrroga tàcita o forçosa a partir de l'1 de gener del 2023, és a dir, els contractes la durada mínima dels quals no venç durant l'any 2023, es permet una actualització de la renda més restrictiva, de com a màxim el 2%, sempre que en el moment d'aplicar l'actualització hagi transcorregut, com a mínim, un any de vigència del contracte. En aquests casos, el percentatge d'actualització es fixa en el 2% tenint en compte que la renda d'aquests contractes és més pròxima als preus de mercat actuals, atès que es tracta de contractes concertats en un espai temporal més recent. Resten exclosos d'actualització de renda durant l'any 2023 els contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que van quedar desafectats de la pròrroga forçosa mitjançant la formalització d'un contracte nou d'acord amb les condicions establertes a la Llei 30/2021, de l'11 de novembre, de mesures de protecció i de flexibilització del mercat d'arrendament d'habitatge, de les condicions essencials dels habitatges de preu assequible i de millora del poder adquisitiu o a la Llei 41/22, de l'1 de desembre, de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge.

Aquesta mesura permet que no es traslladi tot el pes de la inflació a les economies domèstiques, de manera que, en virtut del principi de corresponsabilitat abans enunciat, s'estableix un règim proporcional a la revaloració dels salaris segons està previst a l'article 1.

En tercer lloc, la Llei preveu un increment del 7'1% de les pensions contributives de jubilació, de viduïtat i d'invalidesa derivada d'accident no laboral o malaltia comuna, i de la pensió d'invalidesa derivada d'accident laboral o malaltia professional, amb efectes a l'1 de gener del 2023 per a les persones que perceben una pensió amb un import mensual inferior al salari mínim interprofessional de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, i que han acreditat un període mínim de cotització de 25 anys.

Aquest augment es manté mentre la persona assegurada continuï complint els requisits estipulats.

A l'últim, s'estableix l'increment de les pensions de solidaritat per a la gent gran i per a les persones amb discapacitat regulades a la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris, les quals s'han d'actualitzar d'acord amb l'increment que experimenta el salari mínim interprofessional. Amb aquesta disposició es reafirma la necessitat de revalorar les pensions de solidaritat d'acord amb l'increment del llindar econòmic de cohesió social, el qual està indexat al salari mínim interprofessional.

La Llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatges consta de quatre articles, dos disposicions addicionals, una disposició derogatòria i una disposició final.

Article 1. Revaloració dels salaris

1. Amb efectes a l'1 de gener del 2023, tots els empresaris que defineix l'article 11 de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals estan obligats a incrementar, com a mínim, el salari de les persones assalariades que percebin un salari fix brut que, en còmput anual i per a la jornada legal ordinària de treball, sigui inferior o igual a 48.000 euros, d'acord amb la fórmula següent:

$$\text{Si } 14.414,40 \leq S \leq 16.800 \quad I=7'1$$

$$\text{Si } 16.800 < S \leq 48.000 \quad I= [(-0'065*S) + (3.276)]/312$$

I: Percentatge d'increment (%), i que configura l'índex de revaloració dels salaris

S: Salari fix brut en còmput anual i jornada legal ordinària

2. Igualment, amb efectes a l'1 de gener del 2023, s'estableix un salari fix brut en còmput anual i jornada legal ordinària (S) de 48.240 euros per als salaris compresos entre els 48.000 euros i 48.240 euros.

3. L'obligació que preveuen els apartats 1 i 2 no és aplicable en el cas de persones assalariades que hagin estat contractades a partir de l'1 de gener del 2022. Tampoc no és aplicable en el cas de les persones assalariades a les quals ja s'hagi incrementat el salari fix en el percentatge del 7'1%, d'acord l'actualització del salari mínim interprofessional per a l'any 2023.

4. En el cas de les persones assalariades el salari fix de les quals s'hagi augmentat, durant l'any 2022, per sobre de l'índex general de preus de consum (IPC) d'Andorra de l'any 2021 (3,3%), l'increment addicional aplicat durant el període referit s'ha de deduir de l'obligació que preveuen els apartats 1 i 2, sempre que l'increment addicional referit no hagi estat motivat per una modificació de les condicions laborals.

5. L'increment salarial previst en aquest article es consolida en la retribució de les persones assalariades beneficiàries de l'increment referit.

Article 2. Actualització excepcional de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent

Des de l'1 de gener del 2023 fins al 31 de desembre del 2023, l'actualització de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent, si està pactada en el contracte, ha de fer-se d'acord amb les regles següents:

a) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent la durada mínima dels quals ha vençut i que estan en situació de pròrroga tàcita o forçosa des del 31 de desembre del 2022 o amb anterioritat, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió es pot incrementar fins a un màxim del 5%.

Aquest augment no és aplicable si les parts han convingut la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent d'acord amb les condicions previstes a la Llei 41/22, de l'1 de desembre, de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge.

b) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que es trobin en vigor però no en situació de pròrroga tàcita o forçosa a partir de l'1 de gener del 2023, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió es pot incrementar fins a un màxim del 2%, sempre que en el moment d'aplicar l'actualització hagi transcorregut, com a mínim, un any de vigència del contracte.

No obstant això, els contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent acordats a l'empara de la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge previst a la Llei 30/2021, de l'11 de novembre, de protecció i de flexibilització del mercat d'arrendament d'habitatge, de les condicions essencials dels habitatges de preu assequible i de millora del poder adquisitiu, no són objecte d'actualització de la renda durant l'any 2023.

Article 3. Increment de les pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social d'un import inferior brut al salari mínim interprofessional

1. Amb efectes a l'1 de gener del 2023, les pensions de la Seguretat Social s'incrementen fins al 7'1% si en data 31 de desembre del 2022, l'import mensual percebut per totes les pensions que rep la persona beneficiària és inferior al salari mínim interprofessional. La persona beneficiària ha de tenir la residència legal i efectiva a Andorra i complir els requisits següents:

a) Per a la pensió de jubilació, la persona beneficiària ha d'acreditar un període mínim de cotització de 25 anys a la branca de jubilació.

b) Per a la pensió de viduïtat, s'ha de justificar un període mínim de cotització de la persona assegurada difunta de 25 anys a la branca de jubilació.

c) Per a la pensió d'invalidesa derivada d'accident no laboral o malaltia comuna, o per a la pensió d'invalidesa d'accident laboral o malaltia professional, la persona beneficiària ha d'acreditar un període mínim de cotització de 25 anys a la branca general.

2. S'assimilen als períodes cotitzats els períodes en què la persona beneficiària o la persona assegurada difunta hagin percebut la pensió d'invalidesa.

3. Aquest increment extraordinari es manté mentre la persona assegurada continuï complint els requisits establerts.

Article 4. Increment de les pensions de solidaritat per a la gent gran i per a les persones amb discapacitat

1. Les pensions de solidaritat per a la gent gran i per a les persones amb discapacitat regulades a la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris s'actualitzen d'acord amb l'increment que experimenta el salari mínim interprofessional.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, el conjunt d'ingressos que percebi la persona beneficiària de la pensió de solidaritat no pot superar el llindar econòmic de cohesió social, definit a la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris.

Disposició addicional primera. Consolidació de l'increment salarial

L'increment salarial previst a l'article 1 de la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania s'ha d'entendre consolidat en la retribució de les persones assalariades beneficiàries de l'increment referit.

Disposició addicional segona. Presa d'efectes

Les disposicions d'aquesta Llei prenen efectes a partir de l'1 de gener del 2023.

Disposició derogatòria

Queden derogats:

- l'article 1 de la Llei 17/2022, del 9 de juny, de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania;
- l'article 1 de la Llei 41/2022, de l'1 de desembre, de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge; i
- totes les normes legals de rang igual o inferior en tot allò que contradigui el text d'aquesta Llei.

Disposició final. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat que, d'acord amb l'article 100.1 del Reglament del Consell General, es trameta a la M. I. Sra. Síndica General, als efectes escaients.

M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
Vicepresidenta de la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat

M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
Presidenta de la Comissió Legislativa d'Afers Socials i Igualtat

---

A la M. I. Sindicatura

El sotassinat, Carles Sánchez Rodríguez, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, d'acord amb el que disposa l'article 100 del Reglament del Consell General, presentem, en temps i forma, la reserva d'esmena al **Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge**, publicat al Butlletí del Consell General núm. 152/2022 de data 5 de desembre del 2022.

Consell General, 17 de gener del 2023

Carles Sánchez Rodríguez
Conseller General Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Reserva d'esmena al Projecte de llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge

Reserva d'esmena 1

Esmena 6

De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (2)

Es proposa la modificació de l'Article 2. Actualització excepcional de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent amb el text següent:

“Article 2. Actualització excepcional de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent

Des de l'1 de gener del 2023 fins al 31 de desembre del 2023, l'actualització de les rendes dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent, si està pactada en el contracte, ha de fer-se d'acord amb les regles següents:

a) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent la durada mínima dels quals ha vençut i que estan en situació de pròrroga tàcita o forçosa des del 31 de desembre del 2022 o amb anterioritat, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió es pot incrementar fins a un màxim del ~~5%~~ **1,25%**.

Aquest augment no és aplicable si les parts han convingut la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent d'acord amb les condicions previstes a la Llei de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge.

b) En el cas dels contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent que es trobin en vigor però no en situació de pròrroga tàcita o forçosa a partir de l'1 de gener del 2023, l'import de la renda vigent en la data en què neix el dret de revisió **no es pot incrementar** ~~es pot incrementar fins a un màxim del 2%~~, sempre que en el moment d'aplicar l'actualització hagi transcorregut, com a mínim, un any de vigència del contracte.

No obstant això, els contractes d'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent acordats a l'empara de la desafectació del contracte d'arrendament d'habitatge previst a la Llei 30/2021, de l'11 de novembre, de protecció i de flexibilització del mercat d'arrendament d'habitatge, de les condicions essencials dels habitatges de preu assequible i de millora del poder adquisitiu, no són objecte d'actualització de la renda durant l'any 2023”.

5. CONVOCATÒRIES

5.1 Convocatòria del Ple

Avís

El proper dia 19 de gener del 2023, dijous, a les 9.30 hores, se celebrarà una sessió ordinària del Consell General, amb l'ordre del dia següent:

1. Examen i votació de l'Expedient per a la declaració d'alienabilitat d'una porció de terreny patrimonial del Govern a la plana del Babot d'Ordino.
2. Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de Llei de modificació de la Llei 23/2021, del 14 d'octubre, de taxes de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra.
3. Examen i votació del Projecte de Llei de la professió de traductor i intèrpret, i traductor i intèrpret jurat, i de creació del Col·legi Oficial de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra (Cotija)
4. Examen i votació del Projecte de Llei de recerca en l'àmbit de la salut i la biomedicina.
5. Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació del Conveni per a la protecció dels drets humans i de la dignitat de l'ésser humà respecte a les aplicacions de la biologia i de la medicina (Conveni sobre els drets humans i la biomedicina), fet a Oviedo el 4 d'abril de 1997.
6. Examen i votació del Projecte de Llei d'avaluació ambiental de projectes i de plans i programes.
7. Examen i votació del Projecte de Llei de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres normes tributàries i duaneres.
8. Examen i votació del Projecte de Llei de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge.
9. Designació d'un membre de la Comissió executiva de l'Institut Andorrà de les Dones.
10. Examen i votació de la Moció demanant a Govern que aturi temporalment, fins a la propera legislatura, tota actuació successiva a les realitzades fins a la data en relació al projecte d'heliport nacional.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de gener del 2023

Roser Suñé Pascuet
Síndica General